

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου, πολιτικός μηχανικός/ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας APTONAYTHS, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife. Για τις απόψεις/απόψεις/εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy, www.akti.org.cy

Ευκαιρία βελτίωσης συνθηκών υγείας και ποιότητας ζωής

Χθες, 5/6/15, στο αμφιθέατρο του τμήματος Πολεοδομίας, ο υπουργός Γεωργίας και το τμήμα Περιβάλλοντος διοργάνωσαν μια ενδιαφέρουσα ημερίδα με θέμα: "Το θεσμικό πλαίσιο εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον στην Κύπρο". Περιελάμβανε την πολιτική δέσμευση του υπουργού για δομικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο εφαρμογής του εργαλείου "Εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από έργα", στη βάση εναρμόνισης της Κύπρου με τη νέα σχετική οδηγία της ΕΕ.

Του δρος Μιχάλη Ι. Λοϊζίδη

Ομολογουμένως στο σύνολο των ομιλιών παρουσιαζόταν μια αισιοδοξία ότι, στη βάση της νέας αυτής ευρωπαϊκής νομοθεσίας, θα ενισχυθεί η προσπάθεια του τμήματος και των πραγματικών επαγγελματιών του χώρου να προστατευτεί επιτέλους ουσιαστικά το περιβάλλον της Κύπρου. Και λέγοντας περιβάλλον να υπενθυμίσω ότι μόλις το 10% συνήθως των μελετών εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον (ΜΕΕΠ) αφορά την προστασία των ζώων και των φυτών. Στο αστικό περιβάλλον των πόλεων και των χωριών, το μεγαλύτερο μέρος, αν όχι όλο, των μελετών αυτών αφορά την προστασία της υγείας, της ποιότητας ζωής και της ασφάλειας των πολιτών, κατά τις φάσεις σχεδιασμού, κατασκευής και λειτουργίας ενός έργου. Δρόμοι, συγκροτήματα κατοικιών, καταστημάτων, βιοτεχνικές περιοχές, σταθμοί βενζίνης, Mall, και γενικά κάθε ανθρωπογενής δράση που θα μπορούσε να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία και ποιότητα ζωής των ανθρώπων, θα πρέπει να περιλαμβάνει την εκπόνηση μιας τέτοιας μελέτης. Στη μελέτη αυτή (ΜΕΕΠ) ελέγχεται η κατάσταση του συνόλου των παραμέτρων που καθορίζουν την ποιότητα ζωής μας. Θόρυβος, σκόνη, οσμές, χημικές και μικροβιακές ιδιότητες του αέρα (ρύποι), θέματα διαχείρισης σκουπιδιών και υγρών αποβλήτων, φωτορύπανση, θερμο-υγραυρρύπανση (δείκτης άνεσης), ενέργεια, όπως και δεκάδες άλλες παράμετροι ανάλογα με την περίπτωση. Ο πρώτος έλεγχος πρέπει να γίνεται πριν από την έναρξη κατασκευής του έργου, ώστε να μπορεί να συγκριθεί η κατάσταση όλων αυτών των παραμέτρων πριν, κατά την κατασκευή και κατά την λει-

τουργία του έργου. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα υπολογισμού της "καθαρότητας" επιβάρυνσης του έργου στο περιβάλλον (υγεία-ποιότητα ζωής) των κατοίκων της περιοχής δυνητικού επηρεασμού. Κατά την ετοιμασία της ΜΕΕΠ εξειδικευμένοι επιστήμονες αναγνωρίζουν κάθε δράση που σχετίζεται με το έργο και θα μπορούσε να έχει αρνητική ή και θετική αλληλεπίδραση στο περιβάλλον, κοινωνία και οικονομία της περιοχής. Μελετούν σε βάθος τον βαθμό δυνητικού επηρεασμού, και ανάλογα προτείνουν λύσεις-μέτρα για τον περιορισμό των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών στοιχείων του έργου. Η ΜΕΕΠ ολοκληρώνεται με την κατάθεση των εισηγήσεων των μελετητών για το αν θα πρέπει να γίνει το έργο και, αν ναι, κάτω από ποιες προϋποθέσεις. Τα πιο πάνω στη θεωρία θα αποτελούσαν όντως ένα τέλειο δίκτυο προστασίας

της υγείας, ασφάλειας και ποιότητας ζωής της κοινωνίας μας. Θα μπορούσε ο πολίτης να βλέπει ένα νέο έργο και να νιώθει ασφαλής ότι μόνο θετικά μπορεί να αποκομίσει. Αντίθετα, στην εφαρμογή της η πιο πάνω νομοθεσία για τις ΜΕΕΠ μόνο άγχος κατάφερε μέχρι στιγμής να προκαλεί στους δυνητικά επηρεαζόμενους από ένα έργο πολίτες. Στο μεγαλύτερο μέρος των κοινωφελών ειδικά έργων αφήνονται μέσα στην άγνοια και αγωνία τους να ψάχνουν τη ΜΕΕΠ, που ευτυχώς διά νόμου είναι διαθέσιμη στον πολίτη, να αναγνωρίσουν πού βρίσκεται κρυμμένος ο κίνδυνος για αυτούς και τα παιδιά τους, για να τον αναδείξουν και να ζητήσουν δεσμεύσεις. Από τη μία το νομοθετικό πλαίσιο είναι ασαφές, χωρίς να καθορίζει επακριβώς το τι θα πρέπει να περιλαμβάνει η ΜΕΕΠ και σε ποιο βάθος. Από την άλλη οι κάποιες ιδιότητες μελετητές, που

αντί να προστατεύουν το περιβάλλον και τον κόσμο, μετατρέπουν τη μελέτη σε έκθεση ιδεών και προστασίας του εκάστοτε επιχειρηματία, ο οποίος και είναι υπεύθυνος για την αμοιβή τους. Η περίοδος 2001 έως το 2015, κατά την οποία εφαρμόστηκε η υφιστάμενη ευρωπαϊκή Οδηγία των ΜΕΕΠ για την προστασία του περιβάλλοντος και των ανθρώπων, ήταν σε απόλυτες τιμές ομολογουμένως απογοητευτική. Έστω και εάν μπορεί να δικαιολογηθεί ως μια απαραίτητη μεταβατική περίοδος από την άγνοια των εννοιών αυτών, στη γνώση των συνεπειών του εκάστοτε έργου στην υγεία και ποιότητα ζωής όλων μας. Για αυτό και τώρα κρίνω ότι χωρίς δικαιολογίες και ανασφάλειες θα πρέπει να εμπλακούμε όλοι, οι επαγγελματίες του χώρου, τα οργανωμένα σύνολα, οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα κόμμα-

τα και η Βουλή, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος/ενεργός πολίτης στη διαδικασία ενσωμάτωσης αυτής της νέας ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τις ΜΕΕΠ στις κυπριακές συνθήκες, με τρόπο που να ικανοποιεί επιτέλους το αίσθημα και δικαίωμα του κάθε Κύπριου στη διασφάλιση της υγείας και της ποιότητας ζωής του. Ευχή και παράκληση όλων μας, το τμήμα Περιβάλλοντος να αφιερώσει χρόνο σε εργαστήρια συζήτησης με κάθε ομάδα κοινωνικών εταίρων ξεχωριστά, αναλαμβάνοντας έναν ρόλο διαμόρφωσης ενός ολοκληρωμένου πλαισίου εφαρμογής της νέας νομοθεσίας. Με τον τρόπο αυτό όλοι οι εμπλεκόμενοι θα αναγκαστούν να ασχοληθούν, να ενημερωθούν, να προβληματιστούν, να προτείνουν και ως εκ τούτου να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας.

ΖΩ! ...σε έναν τόπο που αγωνίζεται να απαλλαγεί από τους μεσάζοντες!

Οι Φίλοι της Γης, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος "Hungry for Rights", διοργανώνουν την Τρίτη 9 Ιουνίου και ώρα 6:30 μ.μ. στο οίκημα των Φίλων της Γης (Αγίου Ανδρέου 361, Λεμεσός) σεμινάριο με τίτλο "Σύντομες αλυσίδες διανομής τροφίμων: Από τον παραγωγό στον καταναλωτή".

Ομιλητές από το υπουργείο Γεωργίας, το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και τον Σύνδεσμο Βιοκαλλιεργητών Κύπρου θα παρουσιάσουν τις νέες εξελίξεις στον τομέα αυτό και τα χρηματοδοτικά εργαλεία υποστήριξης των κυπριακών ομάδων παραγωγών. Τα θερμά μας συγχαρητήρια και τις ευχές μας να περάσει το μήνυμα σε όσους περισσότερους παραγωγούς.

Το κλειδί της επιτυχίας σε όλες τις χώρες που

δοκίμασαν παρόμοια συστήματα βρίσκεται στο ομαδικό πνεύμα και την ικανότητα συνεργασίας των παραγωγών μας.

Δυστυχώς αυτό είναι και το αδύνατο σημείο στον τόπο μας. Δεν γίνεται όμως να περιμένουμε δομικές αλλαγές σε ένα παγιωμένο σύστημα, αν δεν είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε δομικές αλλαγές εμείς οι ίδιοι στον τρόπο που εργαζόμαστε και συνεργαζόμαστε.

Είτε φιλιώνουμε με τους συγχωριανούς και τους μέχρι τώρα "ανταγωνιστές μας" για το κοινό καλό, είτε συνεχίζουμε και αποδεχόμαστε την εκμετάλλευση όλων από τους επιτηδευμένους μεσάζοντες που ξέρουν να παίζουν "σωστά" το παιχνίδι...!!!

M.A.

Οι Φίλοι της Γης Κύπρου

Σας Προσκαλούν στο Σεμινάριο

«Σύντομες Αλυσίδες Διανομής Τροφίμων: Από τον Παραγωγό στον Καταναλωτή»

Στις 09 ΙΟΥΝΙΟΥ 2015 η ώρα 18:30

Οίκημα Φίλων της Γης Κύπρου
(361 Αγίου Ανδρέου 3035, Λεμεσός)

Κύριοι Ομιλητές:
Ανδρέας Σελεάρης (Ανώτερος Γεωργικός Λειτουργός του Τμήματος Γεωργίας)
Διονυσία Φασούλα (Λειτουργός Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών)
Κώστας Ησάις (Σύνδεσμος Βιοκαλλιεργητών Κύπρου)

* Θα ηχογραφηθεί η ομιλία

Το έργο χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Επιστροφή στην Εργασία (ΕΚΕΕ) (ΕΟ ΝΕΑ-ΕΔ 2012-2013-2014) και συγχρηματοδοτείται από τους Φίλους της Γης Κύπρου.